

Növényvédelmi tájékoztató

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala Élelmiszerlánc-
biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény-és Talajvédelmi Osztály

Amerikai fehér medvelepke (*Hyphantria cunea*)

A kártevő jelentősége a száraz meleg nyarakon való erős felszaporodásból adódik, ugyanis a hernyók jelenős károkat, tarrágást okoznak a disz- és gyümölcsfákon, illetve bokrokon, cserjéken.



Amerikai fehér medvelepke –hernyófészek-(fotó: Nagy László)

Növényvédelmi tájékoztató

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala Élelmiszerlánc-
biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény-és Talajvédelmi Osztály



Amerikai fehér medvelepke –hernyó kártétele-(fotó: Nagy László)

Leírása: Az imágó, hím lepkék ülő helyzetben 11–16 mm, a nőstény lepkék 12–18 mm hosszúak, kiterjesztett szárnyakkal a hím 18,5–32 mm, a nőstény 25–34 mm nagyságú. Tiszta fehérek, az elülső szárnyakon 4–7 sorban fekete pontokat viselnek, a hátsó szárnyakra csak ritkán jut néhány pont. Az imágóval csak ritkán, leggyakrabban a hernyókkal (pontosabban) a jelenlétükről árulkodó hernyófészkekkel találkozunk. A fiatal hernyó sárgás árnyalatú szürkészöld, testét apró, fekete szemölcsök borítják, amelyekből 1–1 hosszú, fekete szőrszál áll ki, az idős hernyók 20–30 mm, hosszúak, erősen szőrösek. A hátoldal közepe barnásfekete vagy fekete, ugyanis a hátoldal szemölcséből sötétebb és világosabb szőrök egész tömege áll szét csillag alakban.

Növényvédelmi tájékoztató

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala Élelmiszerlánc-
biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény-és Talajvédelmi Osztály



Amerikai fehér medvelepke hernyója (fotó: <http://www.pyrgus.de>)

Elterjedése, jelentősége: Magyarországra őshazájából, Észak-Amerikából hurcolták be. Rendkívül sok tápnövényű faj. Hazánkban és Közép-Európa egyéb területein eddig több, mint 250 növényfajon találták meg táplálkozó hernyóit. Elsőrendű tápnövényei közé tartozik a kőrisslevelű juhar, az eperfák, a szilva, az alma, a dió, a cseresznye, a fűz. Másodrendű tápnövényei közé tartozik a legtöbb lombos fa és cserje. Jelentősége a kb. 10 évente száraz meleg nyarakon való erős felszaporodásból adódik ekkor ugyanis a hernyók polifág jellegükből adódóan jelenős károkat okoznak.

Biológiája: Magyarországon évente két teljes nemzedéke van. Az áttelelt bábokból május elején rajzanak a lepkék. A nőtények a levél fonákára többnyire egyrétegű csomókban 400–1300 tojást helyeznek. A tavasszal rajzó lepkék kevesebb tojást raknak mint a nyáriak. A hernyó fejlődése a hőmérséklettől, valamint az ökológiai körülményektől függően 24–57 nap között változhat. **Az első nemzedék kártétele június elején, a második nemzedék kártétele - amely általában jelentősebb - augusztus közepén észlelhető.** Száraz, meleg őszi időjárás esetén megjelenhet egy harmadik „csonka” nemzedéke is. A kifejlett hernyók bábozódás céljából tömegesen vonulnak a nekik megfelelő rejtekhelyekre (fakéreg alá, résekbe, ereszek alá, kerítések hézagiba stb.), ahol társasan készítik el gubóikat és alakulnak bábbá.

Növényvédelmi tájékoztató

Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Debreceni Járási Hivatala Élelmiszerlánc-
biztonsági Növény- és Talajvédelmi Főosztály Növény-és Talajvédelmi Osztály

A fertőzöttség felmérése, védekezési küszöb: a károsító ellen (mivel az a kedvező körülmények között rövid idő alatt jelentős károkat okoz) a megjelenését, észlelését követően azonnal meg kell kezdeni a védekezést.

A védekezés alapelvei: Az első nemzedék elleni védekezés időpontjának megállapításához legalkalmasabb, ha az eperfák rügyfakadásának időpontját figyeljük meg, ugyanis ezután kezdődik el a lepkerajzás és csúcspontját akkor éri el. Ezután (az időjárástól függően kb. 1 hét múlva, amikor a lepkék tojáslerakó tevékenysége eléri a maximumot) el kell kezdeni a rovar ölőszeres védekezést.

A legegyszerűbb védekezés a hernyófészkek a megjelenésüket követő lemetszése majd azt követő elásása, elégetése erre a hernyófészkek megjelenésétől számítva kb. 3 hét áll rendelkezésre. Ilyenkor még a legkorábban kikelt hernyók is legfeljebb az 5. fejlődési fokozat elején tartanak, és még együtt a hernyófészkekben tartózkodnak.

Az eltávolítást 4–5 naponként meg kell ismételni, amíg újabb hernyófészkek már nem jelennek meg. Ezt követően a fészkek levágásával már a hernyók szétszóródását segítjük elő. A hernyók „fészkekből” való szétmászását követően csak rovarölő szeres védekezésre van lehetőség. Az első nemzedék elleni súlypontos védekezéssel megelőzhető az elsónél rendszerint nagyobb létszámú 2. nemzedék teljes kibontakozása és nagyobb arányú kártétele is. Kiegészítő védekezésként szóba jöhet még az erősen fertőzött fák törzsére felerősített szalmaövek alkalmazása is. Ezek alatt szívesen bábozódnak be a hernyók, így összegyűjthetők. A fákról leszedett szalmaöveket a bábokkal együtt megsemmisíthetjük. **A rovarölő szerek felhasználásánál, kiválasztásánál figyelembe kell venni az élelmezés-egészségügyi várakozási időt, valamint azt hogy, adott területen kizárólag olyan növényvédő szer használható, amely az összes – a növényvédő szerrel érintkezésbe kerülő – fogyasztásra és takarmányozásra kerülő növényben, köztes terményben engedélyezett, amennyiben nem lehet biztosítani, hogy ezekre növényvédő szer ne kerüljön.**

A házi kertben és jogszabály rendelkezése szerint az ingatlantulajdonos kezelésébe utalt közterületen kizárólag az engedélyokirat szerint, II. vagy III. forgalmi kategóriába tartozó növényvédő szerek használhatók fel.